

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
(Min. VWS)
T.a.v. Dhr. P. Blokhuis
Postbus 20350
2500 EJ 'S-GRAVENHAGE

Datum
17 juni 2019
Ons kenmerk
TRE/U201900357
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Reactie op (internetconsultatie) Wijziging van de Drank- en horecawet

Geachte heer Blokhuis,

Op donderdag 28 maart jl. heeft u het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Drank- en horecawet in verband met het Nationaal Preventieakkoord en evaluatie van de wet ter internetconsultatie aangeboden.

Wij maken graag van de gelegenheid gebruik op de voorgestelde aanpassingen te reageren. Onze bevindingen treft u in deze brief aan.

Na een algemeen gedeelte gaan we nader in op een aantal onderdelen uit het conceptvoorstel. Vervolgens benoemen we onderwerpen die volgens ons wel van belang zijn, maar die nu niet zijn meegenomen in deze aanpassing. Tenslotte volgt nog een gedeelte met redactionele opmerkingen.

Algemeen

Wij kunnen ons in grote lijnen vinden in het conceptvoorstel zoals dat nu voorligt. Een aantal onderwerpen waar gemeenten moeite mee hebben wordt beter gereguleerd. Te denken valt daarbij aan een betere regulering van de verkoop op afstand, van de prijsacties, de strafbaarstelling van de wederverstrekking en de afschaffing van de inrichtingseisen.

Wel hebben wij nog een aantal opmerkingen bij de wijze waarop een en ander nu is geformuleerd. In juni 2017¹ stuurden wij u op eigen initiatief een brief over de evaluatie van de Drank- en horecawet. Met instemming hebben wij kennis genomen van het feit dat een aantal aandachtspunten uit deze brief verwerkt is in het conceptvoorstel. Andere wensen zijn helaas (nog) niet gehonoreerd.

Het conceptwetsvoorstel

Prijsacties

Op basis van de huidige wet kunnen gemeenten bij verordening prijsacties reguleren voor alcoholhoudende drank die bestemd is voor gebruik elders dan ter plaatse. Dit kan door maximaal een korting van 30 % toe te staan. In de praktijk maken gemeenten nauwelijks gebruik van deze mogelijkheid. Dat heeft deels te maken met het feit dat prijsacties doorgaans niet overlastgevend zijn, maar ook dat prijsacties, zeker als het om prijsacties van zogenaamde ketenslijters gaat, niet ophouden bij de gemeentegrens. Gezien dit laatste is het logisch het toezicht op en de handhaving van de prijsacties (die maximaal 25 % wordt) te centraliseren en deze neer te leggen bij de NVWA. Wij zijn het dan ook eens met deze overheveling. Wel maken we hierbij de opmerking dat de NVWA over voldoende capaciteit en middelen zal moeten beschikken om deze taak adequaat uit te kunnen voeren.

De maximale termijn voor de duur van een prijsactie is op grond van de huidige wet één week, terwijl in het wetsvoorstel wordt uitgegaan van maximaal één maand. Wij vragen ons af wat de reden is van deze verlenging, de Memorie van Toelichting geeft hier geen informatie over.

Verkoop op afstand

De verkoop van alcohol via internet of de telefoon is lastig te handhaven voor gemeenten, met name als het gaat om naleving van de leeftijdsgrens. Het is goed dat er regels komen om het toezicht en de handhaving te verbeteren. Door zowel door middel van een leeftijdsverificatiesysteem op het moment van aankoop de leeftijd te controleren, als bij levering de leeftijd van de ontvanger te verifiëren geeft dit een betere garantie dat de leeftijdsgrens ook daadwerkelijk wordt nageleefd. De eis van een geborgde werkwijze creëert op deze wijze een grotere bewustwording bij de gebruiker.

Internetverkoop is niet aan (gemeente)grenzen gebonden hetgeen het zicht van gemeenten op dergelijke verkoop bemoeilijkt. Het is dan ook, net als bij de prijsacties, logisch het toezicht en de handhaving neer te leggen bij de NVWA. Graag maken wij ook hierbij de opmerking dat de NVWA wel voldoende toegerust moet zijn om het toezicht op een ordentelijke manier te kunnen uitvoeren.

De definitie van het begrip 'Verkoop op afstand' is redelijk complex. Het is logisch voor de definitie aansluiting te zoeken bij de definitie van het vergelijkbare begrip in de Tabaks- en rookwarenwet. De vraag is echter of de definitie zoals nu geformuleerd voldoende duidelijk is om in de praktijk te hanteren. We verzoeken u dan ook de definitie van verkoop op afstand zoals nu geformuleerd te heroverwegen. Wellicht is het beter deze op te splitsen in meer zinnen. De eis dat zowel de verkoper als de koper zich in Nederland moeten bevinden lijkt ons lastig te controleren. In hoeverre de regulering van de verkoop op afstand zoals nu voorgesteld zich verhoudt tot Europese wet- en regelgeving kunnen wij niet overzien.

¹ Brief aan de staatssecretaris van VWS van 8 juni 2017, STAF/FC/U201700451

Wederverstrekking

Het is goed dat de wederverstrekking in dit voorstel strafbaar wordt gesteld. Dit is al langer een wens van gemeenten. Door wederverstrekking strafbaar te stellen wordt een signaal afgegeven aan de minderjarigen en aan de ondernemers. De handhaving van dit verbod is echter lastig, omdat wederverstrekking vaak moeilijk te constateren is. Gemeenten willen graag, in overleg met het ministerie, bezien welke mogelijkheden hier toe zijn.

Inrichtingseisen

De inrichtingseisen voor een horeca- of slijtersbedrijf zijn al jaren een doorn in het oog van gemeenten. We zijn het er dan ook van harte mee eens dat deze worden geschrapt. Het Bouwbesluit biedt hiervoor voldoende aanknopingspunten. Nu bij de aanvraag van een vergunning niet meer aan de inrichtingseisen hoeft te worden getoetst levert dit een vermindering van de regeldruk op.

Vanwege het feit dat het Besluit eisen inrichtingen Drank- en horecawet komt te vervallen is de definitie van 'neringruimte' overgeheveld naar de wet. Dit is begrijpelijk, maar de vraag is of het woord 'neringruimte' nog wel van deze tijd is. Ten tweede staat wat ons betreft de eis van de tussenruimte tussen een slijtersbedrijf en een neringruimte ter discussie. Is het nog nodig de eis van de tussenruimte te handhaven? Het belangrijkste is dat de slijtlokaliteit aan alle eisen voldoet en dat deze afsluitbaar is.

Wijziging naam in Alcoholwet

Wij zijn het ermee eens dat met het veranderen van de naam van de wet in Alcoholwet duidelijker wordt waar deze wet over gaat. Wel is het zo dat de nieuwe naam weliswaar beter aangeeft dat het om een gezondheidswet gaat, maar de inhoud van de wet in die zin nauwelijks is veranderd. Het blijft een wet die meer bevat dan alleen gezondheidsaspecten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan regels omtrent detailhandel, een onderwerp dat weinig raakvlak heeft met gezondheid, maar veel meer ziet op economische aspecten, zoals bijvoorbeeld concurrentieaspecten.

Andere onderdelen (onder meer uit de evaluatiebrief)

Wij nemen met instemming kennis van het feit dat een aantal wensen van gemeenten in dit wetsvoorstel wordt gehonoreerd. Het gaat dan met name om de strafbaarstelling van de wederverstrekking, het beter reguleren van de verkoop op afstand en de afschaffing van de inrichtingseisen.

In de eerder genoemde evaluatiebrief noemen wij nog een aantal aandachtspunten. Hoewel sommige van deze punten aan bod komen in het Preventieakkoord willen wij deze in het kader van onze reactie nogmaals onder uw aandacht brengen:

- Wij geven u in overweging om reclame of promotie voor alle vormen van alcohol zo veel mogelijk in te perken of te verbieden, bijvoorbeeld op televisie en radio. Indien er minder aandacht voor het gebruik van alcohol in de media is kunnen wij ons voorstellen dat het alcoholmisbruik afneemt. Hoewel de positieve invloed van reclame op het gebruik van alcohol voor zover wij weten niet is aangetoond nemen wij aan dat een verbod op elke vorm van promotie zal bijdragen aan het terugdringen van alcoholgebruik c.q. alcoholmisbruik;

- Meer aandacht voor preventie, niet alleen in relatie tot het preventie- en handavingsplan, is dringend gewenst. In het kader van onder andere het Preventieakkoord werken overheden inmiddels goed met elkaar samen om de doelen die gezamenlijk zijn afgesproken te halen. Het is goed de verbinding te leggen tussen thema's uit de nationale Nota Volksgezondheid met andere rijksbeleidsdossiers. Te denken valt bijvoorbeeld aan de verbinding die artikel 43a Drank- en horecawet legt met de Wet publieke gezondheid;
- Opleidingen voor toezichthouders zouden een eigen domein moeten krijgen met passende her- en bijscholing en een daarbij passend specifiek diploma;
- Op het gebied van de paracommercie verandert er veel. Veel paracommerciële instellingen ontvangen niet of nauwelijks subsidie meer. Ook werken zij vaak niet meer uitsluitend met vrijwilligers en vallen ook niet altijd meer onder een fiscaal gunstiger regime. Bovendien is er vaak sprake van multifunctionele accommodaties. Wij adviseren om ook andere gebruikers, buiten de vergunninghouder/beheerder van de kantine, gebruik te laten maken van het gebouw en dus ook de kantine;
- Het is noodzakelijk om de wettelijke bepalingen toepasbaar te houden voor vrijwilligersorganisaties in sport, cultuur, welzijn c.a. In het wetsvoorstel wordt gesproken over mogelijke aanpassingen in de opleiding, diploma-eisen en in het register sociale hygiëne. Tevens komen de kosten ten laste van de aanvragers. Het verdient aanbeveling om de betrokken landelijke koepelorganisaties te betrekken bij wijzigingen met het oog op de praktische toepasbaarheid en de effecten. Uitgangspunt is dat veranderingen niet mogen leiden tot hogere kosten, ingewikkelde procedures of eisen waar men lokaal niet aan kan voldoen;
- De bepaling dat iemand jonger dan 18 jaar alleen onder begeleiding van iemand van 21 jaar of ouder naar binnen mag in een slijterij (artikel 20, tweede lid) schiet zijn doel voorbij. Volstaan kan worden met de leeftijdscontrole tijdens de transactie.

Redactionele opmerkingen

Hieronder volgen nog een aantal redactionele opmerkingen:

- Onder A, eerste liggende streepje: 'één of meer middelen' vervangen door: een of meer middelen.
- Onder B, artikel 2a, eerste lid: 'één maand' vervangen door: een maand
- Onder C, onder 1, derde lid: een komma invoegen achter 'Register sociale hygiëne'.
- Onder E, artikel 11b: ten hoogste vijf leden: hierbij lijkt ook 4, 3, 2 of 1 lid mogelijk; 1 lid is waarschijnlijk niet de bedoeling, wellicht in ieder geval ook aangeven een oneven aantal leden zodat er altijd een meerderheid kan worden gevonden bij beslissingen (dit laat optie 3 of 5 leden over).
- Onder E, artikel 11d, derde lid: 'de periode van drie jaar' vervangen door: een periode van drie jaar.
- Onder E, artikel 11e: onderdeel c past niet onder aanhef. Bijvoorbeeld oplossen door 'c.' te vervangen door: en
- Onder N, artikel 44, eerste lid: 'bedoeld gedrag' vervangen door: deze overtreding.
- Onder N, artikel 44, derde lid: 'de ontzegging bedoeld in het eerste en tweede lid' vervangen door: de ontzegging, bedoeld in de voorgaande leden.
- Artikel II, eerste lid: een komma invoegen achter 'tweede en vierde lid'.

Wij verzoeken u om bovenstaande punten bij de behandeling van het wetsvoorstel te betrekken.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

J. Kriens
Algemeen directeur